

నడుస్తున్న చలపతి

“రాజ్ పాల్”

త్రులు ప్రమదెల్లో నూసెపోస్తూ నత్తుల్ని వెలిగిస్తున్నారు. పిల్లలు దివెటిలు కొట్టి, రవ్వలతో సమానంగా గంతులు వేస్తున్నారు ఒళ్లు తెలియని ఆనందంతో. ఎందుకు వచ్చింది బాబూ ఈ బాధ అనుకుంటున్నాయి. హీన స్వగంలో సంగీతంలో లీనమాతూ కొన్ని క్రిమి కీటకాలు. కాలిపోయిన టపాకాయల్ని ఏరు కోవటంలో తగవు లాడుకుంటున్నారు దూరంగా కొందరు ముష్టి పిల్లలు. మధ్యమధ్య తలులు తమ పిల్లలకి చెప్పే జాగ్రత్తలు చెవుల్లో రింగుమంటున్నాయి. ఇవన్నీ చలపతికి మస గ్గానే వున్నాయి. అడుగులు ముందుకి పడు తున్నాయి. లాంతరు స్తంభాలు ఆతన్నివదలి వెనక్కి నడుస్తున్నాయి. కొన్ని పూహలు మాత్రం ఆతన్ని వదలకుండా వెంటాడు తున్నాయి. తలకూడా పైకెత్తకండా నడుస్తున్నాడు. ఎంతమంది రోడ్డుమీద బొట్లు కాలుస్తున్నప్పటికీ యెన్ని తన కొళ్ళకింద నలుగుతున్నప్పటికీ తనకు సంబంధం లేదన్నట్లు తలచే సాధువులా చలపతి నడచిపోతున్నాడన్నమాటే కాని—

నడుస్తున్న చలపతికి ఒక్కసారి స్త్రీ కంఠ స్వరం వినపడింది. ఆతన్ని కొదంది తన ఆత్మ. కాని యెందుకో ఆగాలనిపించింది. నడవాలనుకునే అడుగులు ముందుకి వేసేడు. మళ్ళీ వినపడింది వెనుకటి స్వరమే!

“గోపీ! కళ్లు కనపడటలేమా? ఎన్నిసార్లు చెప్పాలి? ఆగు రోడ్డుమీద ఎవరో మనుషులు వస్తున్నారు. వాళ్లు వెళ్ళిపోనీ తర్వాత నీ చిమ్మ బుడ్డి కాల్చుచు” అని కసిరింది ఆ స్త్రీకంఠం. ఆమె వాళ్ళ అక్కయ్యేమా? పచ్చ మేడ లోంచే వచ్చింది ఆ కంఠస్వరం. వెలిగించే చిమ్మబుడ్డిని వెలిగించకుండా గోపీ వెనక్కి అడుగులు వేసేడు. చలపతి వెనక్కి తిరిగి చూసేడు. దీపాలకొంతిలో మెరుస్తూంది ఆ స్త్రీ

మూర్తి. ఎక్కడో చూసినట్లు చలపతికి జ్ఞప్తి కలిగింది. మెరిసే మనిషి మాట్లాడలేదు. చలపతి ఆలోచనలో ఒక తగుకు మెరిసింది.

“ఎన్నాళ్ళయింది చూసి?” అనే స్పృతులను కలిపింది. శారదా! అనగల్గేడు పెదవులమీద నే. దూరంలో బొటు పేలింది. శారద మాట్లాడ లేదు చకచకా నవ్వడం తప్ప. ఆ నవ్వులో యెంతో హేళన ప్రతి ధ్వనించింది చలపతికి. పూర్వ స్మృతులన్నీ ఒక్కసారిలేచి నిలడ్డయ్యాయి. కదలసాగేయ నీడలా.

చలపతి ఆలోచనలు వెనక్కి ప్రయాణం చేసేయ్. పదిసంవత్సరాల క్రితపు సంఘటనలు చలపతి కల్లెదుట కదలసాగేయ నీడలా. ఎంతో ప్రకౌశవంతంగా ప్రతి బించిచేయ్.

చలపతి-శారద ఒకే చిన్నబడిలో చదువు కుంటుండేవారు. ఒకరోజు క్లాసులో శారద చలపతిని పెన్నిలుతో సెప్పిదిగా పొడిచి పిలిచింది. వెనక్కి తిరిగేడు చేసే లెక్కని ఆవుతూ.

“మాయింట్లో యెన్నికొన్నార?” అన్నది. మేష్టారి బెత్తం యింతలో బల్లమీద చప్పుడైంది. దూరంగా తొలిగేరు యిద్దరుకూడా. చప్పుడు దూరం అయ్యేటప్పటికి యిద్దరూ దగ్గరగా వచ్చారు.

“దీపావళికి ఎన్నికొన్నార?” చలపతికి శారద మాటలు పూర్తిగా వినపడలేదు ఖంగారులో—

“ఏమిటి?” అన్నాడు ఎందుకో నవ్వుతూ. “టపాకాయలు” అని పుస్తకంమీద రాసి చూపించింది.

చలపతికి ఏం సమాధానం చెప్పాలోకూడా తెలియలేదు. మాట్లాడకుండా వుందామన్న చిన్న భావాలు ప్రవేశించాయి. ఇంతలో మేష్టారి బెత్తం బల్లమీద చప్పుడైంది. ఇదే సమయమనుకొని వెనక్కి జరుగుతూ “అయిదు

బుట్టల టపాకాయలు కొన్నారు” అని తెలివిగా తప్పించుకున్నాడు.

“మరి మీయింట్లో యెన్ని కొన్నారు?” వెంటనే వేళాడు ప్రశ్న.

చిన్నపోయింది శారద మనస్సు. కానీ ధైర్యం తెచ్చుకొని నాలుగుబుట్టల టపాకాయలు కొన్నారు అన్నది. చలపతి మాత్రం తన సగర్వమైన ముఖాన్ని వైకెత్తాడు. శారదకి చలపతితో మాట్లాడడానికి ధైర్యం చాలలేదు. కానీ చలపతితో మాత్రం సాయంకాలం ఆడుకోడానికి వస్తానని చెప్పి వెళ్ళిపోయింది.

చలపతి మనస్సుకూడా యెంతో చిన్నపోయింది. ఆరోజు పాఠాలు అతని కేమాత్రం బుర్ర కెక్కలేదు. ఇంటికి వచ్చినా తనలోని వ్యథ తీరలేదు.

“అమ్మా! టపాకాయలు కొననా?” ఎంతో దీనంగా అడిగాడు.

అమ్మ మాట్లాడలేక పోయింది తన కళ్ళు నీళ్లు తుడుచుకోవడం తప్ప. అన్నయ్యను కొనమంటే ‘అట్లాకేలే’ అని అదోమాదిరిగా సమాధానం చెప్పాడు. ఆక్కడికీ చలపతి యెంత సంతోషపడుతున్నా వెనకాల అంత వుత్సాహం లేందే? చలపతి యెంత సంతోషపడి ఎంత గంతులేసినా పక్కపక్కన్నీ అమ్మ పెట్టుకునే కంటినిళ్లు తనని కలవర పెడతూనే వున్నాయి.

కాలెండరులోని నల్లచుక్క రోజురోజుకీ ముందుకి దూకుతోంది. ఆటకమీదనుంచి ప్రమిదెలు తీర్దామని లొందరపడితే అమ్మ అంగీకారం తెలపటంలేదు. చలపతికి ఆరంకావటం లేదు అమ్మ పడుతున్న వేదన. శారద సాయంకాలం ఆడుకోవటానికి వస్తానంది. అయిదు బుట్టల టపాకాయలు చూపించమంటుంది. ధనవంతుల పిల్ల శారద చేతిలో చలపతి ఓడిపోయే సమయ మొచ్చింది. అన్నట్లు గడియారం గంట కొట్టింది. “చలపతి” అన్న స్వరం గడియారం గంటకి శుభ్ర కలిపింది. తానే స్వయంగా యింట్లో లేడని చెప్పించాలనుకున్నాడు. కానీ చలపతి తప్పించుకోవడానికి ఏలులేకుండా శారద ఆడుగులు తనని సమీపించాయి.

“దొంగాటకి రావూ?” అడిగింది శారద.

“కడుపులో నొప్పిగా వుంది” చలపతి అబద్ధమే అజేడు.

“నాన్నదగ్గర మదిప్పిస్తాగా” అన్నది శారద.

చలపతికి ఎంతో సిగ్గేసింది. ఆమె చిన్నచేతుల్లో తన హృదయాన్ని చూసుకొని ఎంతో చిన్నపోయేడు. తలవంచుకొని తడబడే మాటల్లా “ఎద్దులే” అన్నాడు.

ఉండుండి ఒక్కసారిగా “టపాకాయలు చూపించవూ?” అడిగింది శారద.

హృదయం స్థానం తప్పింది. మెదడు ఆలోచనలతో బరువెక్కింది. అంతా చీకటిగా వుంది. ఏమి చెప్పటానికి ఆలోచన తట్టలేదు.

“అన్నయ్య ఇంట్లో లేడుగా” అన్నాడు.

“లేకపోతే నీకేం?” అన్నది శారద.

“తాళం చెవులూ” అన్నాడు చలపతి.

తనకు తట్టిన అబద్ధపు ఆలోచనకి తానే యెంతో మెచ్చుకున్నాడు.

శారద మాట్లాడలేక పోయింది చలపతి యిచ్చిన సమాధానానికే.

“రాత్రి వచ్చి చూస్తాలే” అన్నది శారద.

వంటింట్లో అమ్మ ఒక్కతే ఎంట చెన్నా వుంది. పీటమీద కూచుని ఏదో ఆలోచిస్తూ వుంది. కళ్లు పున్నెల్లా వున్నాయి. అమ్మదేశాకో ఎప్పుడూకళ్లు మృతనీళ్లు పెట్టుకుంటూనేవుంటుంది.

“అమ్మా!” అన్నాడు చలపతి.

సమాధానం లేదు అమ్మదగ్గర్నుంచి.

“టపాకాయలు కొననా?” అడిగేడు చలపతి.

వెంటనే అమ్మ మాట్లాడలేకపోయింది. దుఃఖాన్ని దిగమింగుకొని — “యెట్లా కొనడం నాయనా? మామయ్యలేడుగా?” అన్నది అమ్మ.

చలపతి కళ్ళమ్మట నీళ్లు తిరిగేయి. తనకు తండ్రిలేని కొరతను మామయ్య తీరుస్తూండే వాడు. వాళ్ళ కుటుంబానికి మామయ్య ఎంతో అండగా వుండేవాడు. మామయ్యగాని వుంటే కొత్త బట్టలు కుట్టించేవాడు. ఎన్నో రకాల మతాబాల, అవ్యాయిలు, చిమ్ము బుడ్లు కొనుక్కుని వచ్చేవాడు. ఎంతో నేర్పరితనంగా అవ్యాయిల్ని ఆకాశం అంకేట్టు వేసేవాడు.

తనంటే మామయ్య యెంతో ప్రాణం యిచ్చేవాడు. ఎన్నో సినీమాలా తీసుకువెళ్ళేవాడు. ఎన్నో బొమ్మల పుస్తకాలు కొనిపెట్టేవాడు. దీపావళి రోజున మరీ చిన్న పిల్లవాడైపోయి యెంతో ఆల్లరిచేస్తూ సరదాగా వుండేవాడు. అన్ని చండగలలోకి దీపావళి చండక్కి మామయ్య బతే సంతోషంగా వుండేవాడు. ఎంతో వుత్సాహం కల్పించేవాడు. చిన్నప్పటి నుంచీ మామయ్యను తన చేతుల్లో పెంచి పెద్దవాణ్ణి జేసింది అమ్మ. పెద్దవాడై వుద్యోగం చేస్తున్న మామయ్యను చూస్తే అమ్మకు ఎంతో సంతోషంగా వుండేది. పెద్దవాడైన మామయ్య యెంతో సహాయం చేస్తూ, సలహావారుడుగా వుండేవాడు. మామయ్య చూపించే ఆనందం అభిమానాలకి అమ్మ యెంతో మురిసిపోతూ వుండేది. మామయ్య పోగానే అమ్మకు కుడి చేయి విరిగినట్టే అయింది. మామయ్యకోసం అమ్మ యెంతో దుఃఖిస్తూ వుంటుంది.

మామయ్యలేని దీపావళి చలపతి లెక్కలో దీపావళి కాదు. యిటువంటి పండుగలం చేసుకొన్నంత బుద్ధితక్కువపని ఇంకొటిలేదు అనుకున్నాడు. మామయ్యతోనే అన్ని దీపావళులు కూడా పోయేయి అనుకున్నాడు. ఇక ఆ దీపావళి గురించి కూడా ఆలోచించ దలచుకోలేదు చలపతి.

అన్నయ్య వట్టి చేతులతోనే యింటికి వచ్చేడు. గడియారం ముల్లు ముందుకు నడుస్తోంది. అరుగులన్నీ అమావాస్యలోని భాగాన్ని పంచుకున్నాయ్. ఊరంతా మాత్రం వుత్సాహంగా వుంది. ఎటు చూసినా చీకట్లో పూరంతా తళుక్కు మంటుంది. ఆ దీపాల వెలుగులో చలపతి నుంచోలేకపోయేడు. మామయ్య ఆనధవాల చలపతికి బాకాల్లా గుండెలకు దూసుకొనిపోయేయ్.

“మామయ్య లేడే? మామయ్య పోయి యింకా సంవత్సరమన్నా కాబోదే? యింత చిన్న వయస్సులోనే మామయ్య చనిపోవాలా? మామయ్యను తీసుకుపోయేబగులు మూలమంచం మీద మూల్గుతున్న ఆ ముసలమ్మనన్నా భగవంతుడు ఎందుకు తీసుకుపోయా? చూల ముసలమ్మ బాధ పెట్టున్నట్లు మామయ్య ఒక్క వీస

మన్నా యితరులను బాధ పెట్టేవాడు కాదే? భగవంతుడికి మామయ్య చేసిన పెద్ద పాపమేమిటి ముసలమ్మ చేసుకొని పాపమేమిటి! భగవంతుడికి యీమాత్రం న్యాయం తెలవదా? చలపతికి ఆలోచనలు శరవరంపరగా తిరుపు. మామయ్య గురించే ఆలోచిస్తున్న చలపతికి, “చలపతి!” అనే స్వగాలు విసపడ్డాయి. తేలిపోయే కాళ్ళతో పొంగిపోయేదుఃఖాన్ని ఆపుకుంటూ నేపాతులు కొలుస్తున్న మతాబాల వెలుగులోకి వచ్చేడు. పరిసరాలన్నీ ఆతనికి ఖంగారుగా వున్నాయి.

“బుట్టలన్నీ కాలేకావా?” అడిగింది శారద. చలపతి మాట్లాడలేక పోయేడు.

“మాట్లాడవే? అన్నీ అబద్ధాలేనా?” అన్నది శారద.

“మామయ్య లేడుగా?” అని మాత్రం అనగలేడు చలపతి దుఃఖాన్ని ఆపుకుంటూ.

“లేకపోతే నీకేం? పోయినవాళ్లు మళ్ళీ నీతో కాలస్తారనుకున్నావా?” అని వెంటనే నవ్వింది. ఆ నవ్వులో ఎంతో హేళన ప్రతిధ్వనించింది చలపతికి.

పోయిన మామయ్య అంటే ఎంత హేళన శారదకి? తనను ప్రాణసమానంగా చూసిన మామయ్య నేనా శారద హేళన చేస్తూంట.

కోపంతో “శారదా” అనగలిగేడు చలపతి.

“ఏం మామయ్య పోతే ఏటా కాయలు మానాలా? పోసితే మా యింట్లో కాల్యకుందాం రా” అన్నది.

చలపతి క్రోధంతో వణికిడు. అవమానంతో తేలిపోతూ ముందుకి నడచేడు. “చలపతి!” అన్న స్వరం వెంటాడింది. కాని తను వెనుకంజ వేయలేదు. తన హృదయం శారదను క్షమించమని ప్రార్థన పడుతూనే వుంది. కాని అడుగులు ముందుకి సాగిపోయేయి.

* * *

రోజులు... నెలలు... దీపావళులు దాటిపోతున్నాయి. అడుగులు కూడా—

అన్ని దీపావళులలాగే ఈ దీపావళి కూడా దాటి చలపతి ముందుకు నడిచేడు. పూర్వస్మృతులను వదిలించుకొని, శారద నుంచి మాపును మరచుకొని.